

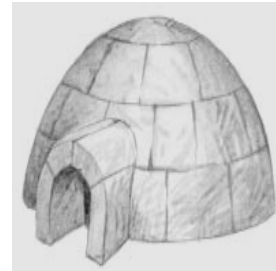
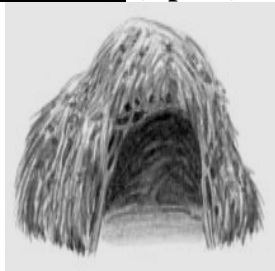
Név:..... osztály:

1. TÉMAZÁRÓ DOLGOZAT: A HÁZ

1. Milyen tényezők határozzák meg a házépítést szerte a világon? (5 pont)

1..... 2..... 3.....
4..... 5.....

2. Írd a hajlékok nevét a rajzok alá! (4 pont)

.....

.....

.....

.....

3. Az alábbi szöveg a magyarok házáinak történeti fejlődését vázolja fel. Egészítsd ki a házak típusainak nevével! (jurta; veremház; füstösház; háromosztatú ház) (4 pont)

A magyar parasztház hosszú fejlődés eredményeként jött létre. Őseink pásztorkodó életmódjának legjobban a szállíthatófeleltek meg. A honfoglalás, a végleges letelepedés után jelentek meg a fal nélküli, földbe mélyített..... A 14–15. századtól épültek fennálló falu, egyetlen helyiségből álló, nyílt tűzhellyel rendelkező..... A 16. századra pedig az egész ország területén általánossá váltak a füsttelen lakószobával, kamrával kiegészültházak.

4. A magyar paraszti lakóház jellegzetes vonásait két legfontosabb eleme, a falazat és tetőzet határozza meg. A feladatban a falazat legáltalánosabb típusait mutatjuk be. Írd a vonalakra a megfelelő faltípus elnevezését! (rakott sárfal; boronaház; favázás sövényfal) (3 pont)

a) A Dunántúlon és Erdélyben egyenes növéssű fenyőfából készült gerendákból építették.

.....

b) Az Alföldön és a Felvidéken a törekes sarat három rétegben, villával rakták fel.

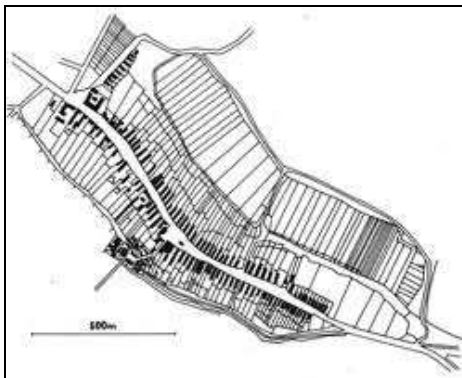
.....

c) A legtöbb helyen, de főleg az Alföldön az oszlopok közötti karókat vesszővel fonták be, majd sárral tapasztották.

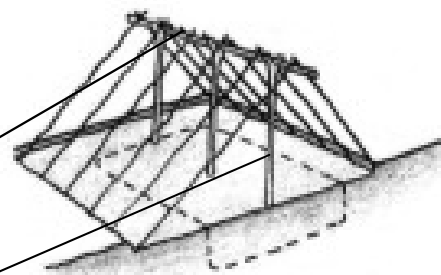
.....

5. Kétféle településtípust látsz. Írd a nevüket a rajz mellé, és karikázd be azt, ami Ócsára is jellemző volt! (szalagtelkes; kébtelek)

(4 pont)

6. Nevezd meg az ábrán látható tetőszerkezet két elemét! (2 pont)

1./

2./

7. Az alföldi parasztház középső helyisége két részből áll. Nevezd meg ezt a két részt! (2 pont)

ahova belépünk: _____ ahol a kemence is van: _____

8. Milyen edényeket vesz elő a gazdasszony a nap folyamán? (5 pont)

(kanta, szilke, kancsó, fazék, tányér)

Reggel hozzákezd a húsos káposzta főzéséhez. _____

Délben elküldi a kislányát, hogy vigyen ebédet az apjának a mezőre. _____

Kimegy a kútra friss vízért. _____

Este megteríti a mezőről hazatérő férfiaknak. _____

A vacsora mellé bort is tesz az asztalra. _____

9. Írd az edények nevét a megfelelő helyre! (6 pont)

(kancsó, fazék, szilke, korsó, tányér, kuglófsütő)

főzőedény: _____

sütőedény: _____

tálalóedény: _____

élelmiszer-tároló edény: _____

borosedény: _____

vizesedény: _____

10. Egy sarkos elrendezésű szoba két részének jellemzőit olvashatod az alábbiakban. Írd az oszlopok fölé a részek nevét! (2 pont)

– az ajtó melletti sarok

– a kemence, kályha környéke

– a szobai munkavégzés helyszíne

– az asszonyok tartózkodási helye

– a kemencével átellenben lévő sarok

– az asztal és környéke

– az ünnepi események helyszíne

– elsősorban a férfiak tartózkodási helye

11./ Bútorok képét látod. Válaszd ki a mellettük álló három névből a megfelelőt, és karikázd be a betűjelét! Ezekből a betűkből összeállíthatod egy újabb bútor nevét. (4 pont)

L: bögrés
K: tálás
B: tányéros

A: sublót
E: sámli
I: varsa

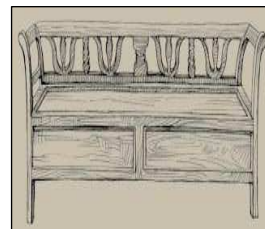
P: sürgöny
R: szökröny
S: sodrony

U: vekni
Ü: véka
O: téka

S: díkó
Z: vinkó
T: bakó

V: kaszni
G: agapé
P: kanapé

I: futószék
A: gyalogszék
B: állószék

T: szekrényes asztal
C: nagy asztal
D: kamarás asztal

A bútor neve: _____

Milyen elrendezésű szobában kapott helyet? _____

12. Mi a különbség a sublót és a komód között? (1 pont)

_____ mert: _____

13. Írd az alábbi bútorok nevét a róluk szóló leírás utáni vonalra! (5 pont)

(kamarás asztal, tálas, nyoszolya, sublót, asztalszék, dikó, ácsolt láda, sarokpad, falifogas, gyalogszék)

Hasított deszkából készült, vésett geometrikus mintázat díszítette. Ruhaneműt tartottak benne a tisztaszobában. _____

Az ágyneműt hordozó állványzatot is jelentette. Elsősorban a tisztaszoba díszágyneműjének tárolására szolgált. _____

Ruhát tartottak a fiókos szekrényben. Terítővel takarták le, és családi emléktárgyakat, csészéket, poharakat tartottak a tetején. _____

Az asztal alsó részében beépített ajtós szekrényke volt. _____

Deszkalábas, háttámlás, többszemélyes ülőbútor. _____

A könnyű, lécvázás szerkezetű fekhely felületét gyékénnyel, kukoricacsuhéval szőtték be, vagy szalmával becsavarták. Ágyneműt ritkán tettek rá. Helye a hátsó házban volt. _____

A festett virágmintás bútordarabot alul fogakkal látták el, amelyre kancsókat, csuprokat akasztottak. A felső, korláttal védett polcon sorakoztak az ünnepi tányérok. _____

Az alul zárt, fölül nyitott polcos edénytárolóba a család tehetőségét jelképező edényféléket rakták ki.

Támla nélküli, egyszemélyes, kerek vagy szögletes szék, amely a deszkalapba becsapolt lábakon állt.

A változó helyű, alacsony bútordarab mellett zajlottak többnyire a napi étkezések.

14. Csoportosítsd az előző feladatban szereplő bútorokat típusuk szerint! (5 pont)

ruhatároló bútorok: _____

edénytároló bútorok: _____

ülőbútorok: _____

asztalok: _____

ágyak: _____

Értékelés:

maximális pontszám: 52

0 -17 pont= 1 elégtelen

18-26 pont= 2 elégséges

27-39 pont= 3 közepes

40-46 pont= 4 jó

47-52 pont= 5 jeles